

Nämnden för båtlivsutbildning (NFB) upprättar och fastställer kunskapsfordringar avseende intyg för fritidsbåtsförare. NFB utövar kunskapskontroll av den som provas och har administrativt ansvar för dessa intyg samt registrering av intygen. I nämnden ingår Svenska Båtunionen (SBU), Svenska Kryssarklubben (SXX), Svenska Seglarförbundet (SSF) och Transportstyrelsen (TS).

Allmänt om Förarintyg

Förarintyg för fritidsbåt är ett intyg om att innehavaren vid provning visat sig ha tillräckliga teoretiska kunskaper om att föra fritidsbåt i svenska farvatten i dagsljus och goda siktförhållanden på resor inom 3 sjömil från närmaste skyddade plats samt hur man visar gott sjömanskap. För andra resor än ovanstående rekommenderar NFB minst Kustskepparintyg.

För att erhålla Förarintyg ska den sökandes kunskaper provas av en förhørsförrättare auktoriserad av Nämnden för båtlivsutbildning (NFB). En förteckning över auktoriserade förhørsförrättare finns på NFB:s hemsida.

Förutsättningar

För att erhålla Förarintyg gäller nedanstående förutsättningar:

- Provet genomförs i enlighet med NFB:s övriga anvisningar till förhørsförrättarna.
- Vid provet används Övningssjökort 616/6163 eller 931/9313.
- Provet ska genomföras på högst 1 timme och 30 minuter.
- Den prövande ska under kalenderåret fylla lägst 12 år.

Vid provningens slut ska provförrättaren meddela om den prövande erhållit godkänt eller icke godkänt resultat.

Kunskapsfordringar Förarintyg

Dessa kunskapsfordringar gäller från 2023-03-01 och ersätter fordringarna daterade 2021-07-01 och finns publicerade på NFB:s hemsida.

Till dessa kunskapsfordringar finns en bilaga med mer detaljerade uppgifter om vad en prövande under sin utbildning bör ha gått igenom innan provtillfället. Bilagan publiceras också på NFB:s hemsida.

Sjökort - symboler, förkortningar och beteckningar samt andra publikationer

Sjökort från Sjöfartsverket och privata utgivare.

Specialer i Sjöfartsverkets skärgårdskort.

Sjökorts skala, generaliseringar och de begränsningar detta innebär.

Sjökorts tillförlitlighet.

Kort 1 och viktiga symboler som används på svenska skärgårds- och specialkort.

Elektroniska vektor- och rasterkorts egenskaper, möjligheter och begränsningar.

Betydelsen hos symboler i vektoriserade elektroniska sjökort.

Rättelser till sjökort och elektroniska sjökort.

Övrig nautisk information i sjökortet.

Seglings- och hamnbeskrivningar.

Sjömärken och sjövägmärken

Flytande utmärkning enligt System A.

Fasta sjömärken i svenska vatten.

Svenska sjövägmärken.

Satellitnavigering - grundläggande principer.

Placering av sjökortsplotterns antenn.

Kurs- och fartvisningen från en sjökortsplotter.

Mekaniska magnetkompassens huvuddelar och funktion (inklusive pejlkompasser).

Elektroniska magnetkompasser.

Loggen: funktion och information.

Ekolodet: funktion och information.

Navigation

Begreppen latitud och longitud.

Positioner, praktiskt sjökortsarbete.

Horisontens indelning.

Begreppet kurs.

Kurser, praktiskt sjökortsarbete.

Begreppen kurs genom vattnet, avdrift och stävad kurs.

Sätta kurs med hänsyn till avdrift.

Missvisningen i svenska farvatten storlek, riktning, orsak och verkan på magnetkompassen.

Sätta kurs med hänsyn till missvisning i svenska farvatten.

Deviationens orsak och verkan på magnetkompassen.

Begreppen sjömil och knop.

Mäta distanser i sjökortet inkl. användning av meterskala i Specialer.

Utföra fart, tid och distansberäkningar.

Metodik vid navigering i utprickade farleder.

Metodik vid navigering i outprickade farvatten.

Metodik vid satellitnavigering.

Högfartsnavigering, behov av planering och risker.

Begreppen riktning och bäring.

Optisk positionsbestämning: två enslinjer, enslinje och bäring och krysspejling.

Felkällor vid optisk positionsbestämning.

Färdplanering, hjälpmedel att använda och faktorer att beakta.

Säkerhet, sjömanskap och sjukvård

Förebyggande underhåll och kontroller före körning av båtens bränsle- smörj- och kylsystem.

Stabilitet i mindre fritidsbåtar.

Brandrisker i fritidsbåtar.

Brandsläckning inkl. lämplig utrustning - funktion och användning.

Personlig säkerhetsutrustning.

Övrig säkerhetsutrustning för båtar i skyddade farvatten.

Kommunikationsutrustning med avseende på nödkommunikation.

Säkerhetsbrytare i snabba motorbåtar.

Man överbord och ombordtagning av nödställd.

Åtgärder för att förhindra nedkylning.

Nedkylning och behandling av nedkyld person.

Åtgärder för att förhindra brännskador.

Behandling av brännskador.

Sjösjuka.

Nödsignaler lämpliga att använda i fritidsbåt.

Fritidsbåtsolyckor i svenska farvatten.

Svensk sjöräddning, organisation och arbetssätt.

Manövrering av motordrivna båtar.

Ankring, förtöjning och losskastning inkl. risker för personskador vid dessa moment.

Knopar: dubbelt halvslag, dubbelt halvslag om egen part, skotstek, pålstek och belägga på knap.

Miljö

Allemansrätten och åtföljande skyldigheter.
Naturreservat, fågelskyddsområden, salskyddsområden och hänsynsområden.
Motorbåtars miljöpåverkan p.g.a svallvågor, buller och avgaser.
Omsorg om mjuka sjöbottnar vid framförande av snabba farkoster.
Ecodriving av motorbåtar.
Toalettavfall och övrigt avfall.
Oljeutsläpp.
Bottenfärgers användning samt alternativ till bottenfärg.

Väder och vattenstånd

Väderprognoser.
Luftrycket och dess redovisning.
Vinden och dess redovisning i prognoser och observationer.
Sjöbris och landbris.
Varm- och kallfront, bymoln och åska.
Sikten och dess redovisning.
Vattenståndet och vattenståndsprognoser
Vind- och vattenståndsobservationer.
Åtgärder vid hårt väder inomskärs.
Åtgärder vid nedsatt sikt.

Sjövägsregler, lagar och övriga regler

De internationella sjövägsreglerna enligt TSFS 2009:44 bilaga 1

Del A - Allmänt

Regel 1a, b - Tillämpning.
Regel 2a, b - Ansvar.
Regel 3a, b, c, d, i, j, k, l - Definitioner

Del B - Styrnings och seglingsregler

Del B, Sektion I - Fartygs uppträdande under alla siktförhållanden

Regel 4 -Tillämpning.
Regel 5 - Utkik.
Regel 6a1, 2, 3, 4, 5, 6 - Säker fart.
Regel 7 - Risk för kollision.
Regel 8 - Åtgärder för att undvika kollision.
Regel 9a, b, d - Trång farled.
Regel 10a, c, d,1, g, j - Trafiksepareringssystem.

Del B, Sektion II - Fartygs uppträdande när de är i sikte av varandra

Regel 11 - Tillämpning.
Regel 12a, b - Segelfartyg.
Regel 13a, b, c, d - Upphinnande.
Regel 14a, b, c - Stäv mot stäv.
Regel 15 - Skärande kurser.
Regel 16 - Fartyg som ska hålla undan.
Regel 17a, b, c, d - Fartyg som ska hålla kurs och fart.
Regel 18a, b - Fartygs inbördes skyldigheter.

Del B, Sektion III - Fartygs uppträdande vid nedsatt sikt

Regel 19a och e - Fartygs uppträdande vid nedsatt sikt.

Del C - Fartygsljus och signalfigurer

Regel 20a, b, c, d - Tillämpning.
Regel 21a, b, c, d, e, f - Definitioner.

Regel 23a, b, d - Maskindrivna fartyg fartyg på väg.
Regel 24a - Bogsering.
Regel 25a, b, d, e - Segelfartyg på väg och fartyg under rodd.
Regel 30a, b, e - Fartyg till ankars.

Del D - Ljud och ljussignaler

Regel 32 a, b, c - Definitioner.
Regel 33b - Ljudsignalutrustning
Regel 34a, c, d, e - Manöver och varningssignaler.
Regel 35a, b, c-segelfartyg, j - Ljudsignaler vid nedsatt sikt.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om om sjövägsregler (TSFS 2009:44)

Bilaga 2

1 - Definition av Inre vatten.
3.1, 3.2 - Dykning och undervattensarbete.
5.1, 5.4 - Fartyg under brådskannde tjänsteutövning.
7.3, 7.4, 7.5 - Möten i trånga farvatten.
7.6 - Fartygsljus under skymning och gryning.
7.7 - Signalfigurer.
7.8 - Fartygsljus eller signalfigurer på fartyg till ankars.
7.9 - Toppljus.
7.13, 7.15, 7.16 - Linfärja.

Sjölagen

1 kap 2§ - Skepp, båt och fartygsregister.
1 kap 9§ - Fartygs sjövärdighet.
6 kap 1§ - Befälhavarens ansvar för fartygets sjövärdighet.
6 kap 2§ - Befälhavarens ansvar för fartygets framförande.
6 kap 3§ - Befälhavarens skyldigheter vid prejning.
6 kap 6§ - Befälhavarens skyldigheter vid sjönöd.
7 kap 1§ - Redarens ansvar.
8 kap 4§ - Befälhavarens skyldigheter vid sammanstötning mellan fartyg.

Straffbestämmelser i Sjölagen

20 kap 1§ - Straff för brister i sjövärdigheten.
20 kap 2§ - Straff för brister i gott sjömanskap.
20 kap 3§ - Onödigt störande.
20 kap 4§ och 5§ - Straff för sjöfylleri och grovt sjöfylleri.
20 kap 7§ - Straff för underlåtenhet att bistå andra vid sjönöd.
20 kap 8§ - Straff för smitning från eller försummelse vid sjöolycka.

Sjötrafikförordningen 1986:300

1 kap 3§ - Tillägg och undantag från de internationella sjövägsreglerna.
1 kap 5§ - Krav på att tillämpa gott sjömanskap.
1 kap 6§ - Krav på tjänstbarhet.
3kap 5§ - Förbud mot att förtöja vid sjömärken eller andra säkerhetsanordningar.
3 kap 6§ - Rapporteringsskyldighet om man skadar sjömärken.
5 kap punkt 1,2 och 5 - Ansvarsbestämmelser.

Fartygssäkerhetslagen (2003:364)

1 kap 3§ - Begreppet passagerarfartyg.
2 kap 4§ - Bemanning.
2 kap 5§ - Syn och hörsel.
2 kap 6§ - Kännedom om den egna båten.